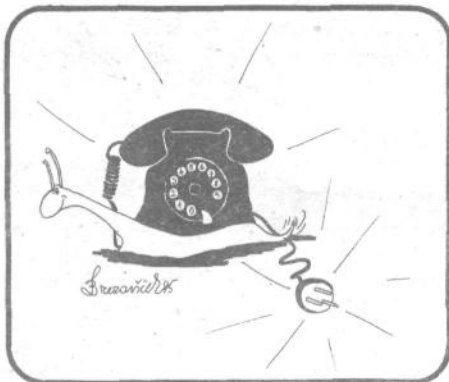

PTT v precepu med potrebami in možnostmi

V Podjetju za ptt promet Ljubljana in v območnem sistemu tega področja ocenjujejo, da bodo ob koncu iztekajočega se srednjeročnega obdobja načrtovana vlaganja v razvoj ptt dejavnosti uresničili le polovično. Vzroke za to gre iskati predvsem v neuresničenih predpostavkah, na katerih je sedanji srednjeročni program razvoja ptt prometa na območju ljubljanske regije in Cerknice temeljil in ki so zapisane v samoupravnem sporazumu o temeljnih plana.

Na začetku tega srednjeročnega obdobja je bilo predvideno in tudi dogovorjeno, da bodo cene za ptt storitve rasle vsaj usklajeno z rastjo cen drugih storitev in proizvodov, da bodo 20 odstotkov od vrednosti telefonskega impulza združevali vsi uporabniki (in ne le tisti, ki so podpisali samoupravni sporazum o ustanovitvi območnega sistema ptt prometa) in da bo ptt promet izenačen z drugimi dejavnostmi posebnega družbenega pomena pri plačevanju prispevkov za manjrazvite republike in pokrajine. Zgodilo pa se je ravno nasprotno. Zato reproduktivna in akumulativna sposobnost ptt prometa že nekaj let upada, za razvoj ostaja celo v absolutnih zneskih vedno manj denarja. K temu je kajpak treba prišteti še splošno neugodne gospodarske razmere, ostre kreditne pogoje, pomanjkljive proizvodne programe naših proizvajalcev telekomunikacijske opreme in dolge dobavne roke zanj pa pomanjkanje vseh vrst kablov, ki so za delovanje in razvoj ptt prometa življenjskega pomena. Zaradi vsega naštetega obseg načrtovanih investicijskih vlaganj ne bo uresničen v celoti, prav tako pa ne bodo uresničene nekatere temeljne postavke srednjeročnega plana: namesto načrtovanih 102 poštbodo imeli na območju Podjetja za ptt promet Ljubljana konec leta 1985 samo 96 ptt enot, namesto načrtovanih 21 teleks naročnikov na 10.000 prebivalcev jih bo predvidoma le 16 in namesto 23 telefonskih naročnikov jih bo predvidoma le 16 in namesto 23 telefonskih naročnikov na 100 prebivalcev jih bo samo 21. Vseeno pa ostaja območje, ki ga pokriva Podjetje za ptt promet Ljubljana, daleč

najrazvitejše v Jugoslaviji. Lani je bil na tem območju v promet vključen 100.000 telefonski naročnik, poleg tega pa je bil telefonski promet v celoti avtomatiziran, saj je bila tik pred koncem leta ukinjena še zadnja ročna telefonska centrala. Ob vsem tem pa ne gre prezreti niti dejstva, da bo tekoče srednjeročno obdobje minilo v znamenju velikanskih vlaganj v ptt zmogljivosti skupnega slovenskega pomena, brez katerih bi lahko ptt na posameznih območjih doživel pravi prometni infarkt.

Tudi v planu za zadnje leto sedanjega srednjeročnega obdobja imajo prednost investicije skupnega slovenskega pomena (telekomunikacijske zveze v SR Sloveniji, javno omrežje za prenos podatkov, povečava magistralnih in tranzitnih zvez itd.), za njimi pa investicije, katerih gradnja se je začela že lani, in pa glavna avtomatska telefonska centrala v omrežni skupini 061, ki pogojuje delovanje in razvoj vseh drugih telefonskih zmogljivosti na tem območju. To pa kajpak še ne pomeni, da bo zamrla investicijska gradnja v posameznih občinah in krajevnih skupnostih. V okviru danih možnosti bo tudi letos dokaj živahna, kar velja morda še zlasti za občino Vič-Rudnik, v kateri so v posameznih krajevnih skupnostih pokazali izjemno pripravljenost za sofinanciranje in pomoč pri

gradnji krajevnih kabelskih omrežij. Tako je bila lani zmontirana kontejnerska telefonska centrala v Velikih Laščah, krajani krajevnih skupnosti Velike Lašče, Turjak, Staro apno in Rob pa so sofinancirali gradnjo omrežja, ocenjenega na okrog 40 milijonov dinarjev, kar dovolj zgovorno kaže na višino potrebnih vlaganj. Priključevanje novih telefonov v teh krajevnih skupnostih se je začelo že konec lanskega leta in se bo nadaljevalo še v celem letu 1985. Telefone bodo dobili tudi v Ponjvkih in v Videm - Dobropolju. Zgrajeno je omrežje na območju Polhovca Gradca, predvidena pa je gradnja omrežij in priključevanje novih telefonov na Igu, v Zelimljem in v Pijavi Gorici. Tudi v Brezju je vse pripravljeno za začetek gradnje, saj je poseben kabel, zaščiten pred visoko napečnostjo, zagotovljen, sporazumi o gradnji in sofinanciranju pa so v podpisovanju. Pravkar potekajo tudi razgovori o sofinanciranju gradnje v krajevnih skupnostih Kozarje in Škofljica, kjer so potrebe po telefonskih priključkih zelo velike. Telefone bodo letos dobili tudi v tistem delu Murgelj, kjer doslej še ni bilo omrežja, za 3000 priključkov pa bo razširjena tudi telefonska centrala na Viču. V novo poslovno stavbo na Rakovniku se bo preselila pošta, medtem ko bo za veliko telefonsko centralo pripravljena vsa projektna in tehnična dokumentacija. Zaenkrat je vprašljiva gradnja omrežja na Rakovniku, saj je bilo za združevanje sredstev premalo interesentov, vendar bodo v Podjetju za ptt promet Ljubljana skušali vsaj delno pokriti najnujnejše potrebe po telefonskih priključkih in okviru gradnje kabelske povezave s porajajočo se industrijsko cono na tem koncu Ljubljane.

Že danes pa v Podjetju za ptt promet Ljubljana in v območnem sistemu snujejo načrte za naslednje petletno obdobje, ko bi si ptt promet moral priboriti mesto, ki mu gre kot dejavnosti posebnega družbenega pomena. Zavedati se je namreč treba, da bi stagnacija ali celo zaostajanje razvoja ptt prometa v času nove tehnološke revolucije, ki je posebej očitna prav na področju

telekomunikacij, utegnila biti prav katastrofalna za razvoj gospodarstva in družbe nasploh. V smernicah za pripravne planov za naslednje srednjeročno obdobje so vsa vlaganja v razvoj ptt zmogljivosti ovrednotena na 12.046 milijonov dinarjev po cenah iz leta 1983. Po sedanjem načinu financiranja pa bi lahko zagotovili komaj 4.400 milijonov dinarjev. Zato so v smernicah predvideni nekateri ukrepi, z uresničitvijo katerih bi lahko finančno pokrili predvideni srednjeročni program razvoja, ki je že itak precej okleščen in upošteva zgolj najnujnejšo investicijsko gradnjo. Ob doslednem stabilizacijskem obnašanju in uveljavljanju kvalitetnih dejavnikov gospodarstva znotraj stroke same, kar je za ptt dejavnost sicer značilno že danes, bi morali ptt prometu kot dejavnosti posebnega družbenega pomena zagotoviti prednost v razvoju, poleg tega pa bi morale biti uresničene še tele predpostavke: cene ptt storitev morajo naraščati usklajeno z rastjo cen blaga in drugih storitev; cene poštnih storitev, ki so danes v povprečju za 30 odstotkov pod ekonomsko ravni, morajo postopoma postati ekonomske; 20 odstotkov od vrednosti telefonskega impulza morajo združevati vsi uporabniki; sredstva Poštne hranilnice, zbrana na območju Slovenije, se morajo v celoti nameniti za razvoj ptt prometa; ptt promet se mora izenačiti z drugimi infrastrukturnimi dejavnostmi tako pri družbenih obveznostih in pri kreditnih pogojih; za gradnjo nujnega glavnega slovenskega poštnega centra je treba zagotoviti dodatni sistemski vir financiranja.

Take usmeritve ljubljanske ptt delovne organizacije in območne samoupravne interesne skupnosti so odločno podprli tako v skupščini skupnosti občin ljubljanske regije, medobčinski gospodarski zbornici in mestnem komiteju za promet in zveze kot na nedavnem zasedanju skupščine OSIS za ptt promet Ljubljana. Problematiko razvoja ptt dejavnosti pa bo predvidoma še letos obravnavala tudi republiška skupščina.

B. Z.

IZ KRAJEVNE ORGANIZACIJE RK BRDO

Človek, človeku pomoč

Proti koncu meseca decembra 1984 so se v domu družbenih organizacij na Brdu zbrali starejši občani, člani krajevne organizacije Rdečega križa na že tradicionalnem družabnem srečanju.

Vse prisotne je v svojem govoru pozdravila predsednica Fani Kopač. V kratkih besedah je opisala uspehe, ki jih ta organizacija s svojo dejavnostjo dosegla. Posebno je pohvalila delo socialne komisije, ki jo vodi Marija Hvalič. Redno obiskujejo starejše, onemogle in socialno šibke krajanke, katerim nudijo skromno pomoč ter jim izrečejo spodbudne besede. Vsako leto izvedejo akcijo zbiranja rabljenih oblačil in krvodajalske akcije. Se-

veda imajo pri nujenju pomoči probleme zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, katerih je vedno premalo. Nekaj denarja zberejo od pobrane članarine svojih članov, katerih je približno 1000, nekaj denarja pa prispeva občinska organizacija Rdečega križa in razne delovne organizacije.

Težko je opisati vrednost drobnih dejanj, ki jih opravijo požrtvovalni člani vodstva krajevne organizacije Rdečega križa, ki nikoli ne štejejo ur, katere so porabili za to, da vsaj delno olajšajo tegobe svojih krajanov, vendar menim, da je zanje spodbuda za nadaljnje delo že to, da vsaj enkrat v letu vidijo svoje krajanke zadovoljne in nasmejane na skupnem srečanju, še posebno pa to, da se srečanja udeleži vedno več krajanov.

Po končanih pozdravih predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, je KUD Svoboda - BRDO pripravil kulturni program, v katerem je nastopil novo ustanovljen ženski pevski zbor, ansambel narodne zabavne glasbe mladih fantov iz Brda in folklorna skupina iz Horjula, katere so krajanje navdušeno pozdravili. Program se je nato nadaljeval z družabnim srečanjem na katerem so se ob glasbi vsi skupaj zavrteli in poklepetali ter se okrepčali s skromno zakuško, vsi pa so izrazili željo, da se v naslednjem letu zopet srečajo.

Izvršni odbor krajevne organizacije Rdečega križa se ob tej priložnosti iskreno zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pomagali pri uresničevanju zadanih nalog, zbiranju sredstev in za pomoč pri organiziranju srečanja ter si tudi vnaprej želijo tesnega sodelovanja.

Vztrajno in humano delo krajevne organizacije Rdečega križa Brdo, katerega ni mogoče izraziti z besedami, pa se odraža tudi v priznanjih katere so prejeli. Za požrtvovalno in humano delo so prejeli več priznanj.

ZVONE STERLE

PRISPEVEK NAŠEGA OBČANA CIRILA STANIČA

Borba za čist zrak je napeljava plina, elektrike in toplovoda vsaj do leta 2000

Za pretežno stanovanjski in industrijski del južnega območja mesta je po generalni razdelitvi toplotne energije v Ljubljani predvidena plinifikacija in delno uporaba električne energije.

Na podlagi že izdelanih osnovnih programov in prvih projektov bo v prvi fazi napeljan plin v južni predel mesta iz že obstoječih plinarn v Kosezah. V tem obdobju bodo priključene na plin predvsem vse na novo usmerjene gradnje v Trnovem, Koleziji, Bonifaciji, Murglah in na Viču. Poleg tega pa bo možno priključiti na novo plinarno še vsa manjša in večja že obstoječa kurišča centralne kurjave v Trnovem, Bonifaciji, Brdu, Viču, Mirju, Rožni dolini, Vrhovcih, opekarnah, Koleziji, predvsem pa v že zgrajenih Murglah.

Na trasi smo že nakazali možnost priključka opekarne »Indop« (nove asfaltne baze Smodinovec), živalskega vrta, Biotehnične fakultete, doma ostarelih na Bokalah, vseh novih blokov na Viču, novega vrta, bodoče šole, novih blokov in spremljajočih objektov na Brdu, Vrhovcih in Bonifaciji ter ob Tržaški cesti vse do Tobačne tovarne na Mirju, vseh fakultet, institutov, znanstvenih ustanov, šol, vrtcev, hiš itd.

Trenutno je še najbolj važna napeljava plina od Trnovega preko Ljubljane do Rakovnika in Rudnika kjer imamo že v gradnji, projektu in programu gradnjo vrste stanovanjskih blokov ter spremljajočih objektov za družbene, šolske in varstvene ter socialne potrebe območja.

Po vrstnem redu nujnosti bi morali že sedaj imeti plin vsi novi objekti v Bonifaciji, ki so že zgrajeni, ki se dograjujejo, predvsem pa še vsi programirani objekti na tem območju. Isto velja za nove stanovanjske in poslovne bloke v Koleziji in stanovanjsko gradnjo v Murglah. Poleg tega se nadaljuje blokovna gradnja Trnovega, Dom Partizana Trnovo, novi servisi in povečanje obstoječih industrijskih podjetij. Upravni organi skupščine občine Ljubljana

Vič-Rudnik morajo zahtevati, da morajo imeti vsi novi objekti na južnem delu mesta, ki jih pokriva bodoče plinovodno omrežje vzdane vse cevi za možnost takojšnjega priključka plina. S tem bodo odpadli dodatni stroški in razkopavanje po novih objektih.

Ako hočemo južni del mesta po sedaj sprejetih mestnih in občinskih programih razvijati, potem moramo položiti plinovod od Kosez do Rudnika in še dalje do Lavrice in Škofljice.

Ne glede na začetne težave in sem pa tja še pesimistična gledanja smo dolžni vsi poklicani, da potrebo po takojšnji napeljavi plina povsod zagovarjamo in utemeljujemo, ker bosta sicer vsa programirana in usmerjena stanovanjska gradbena in industrijska akcija na našem področju ovirana ali celo prekinjena.

Poleg vprašanja plina je zelo važno tudi vprašanje električne energije tako za večjo potrebo v centru mesta kakor tudi za celotno južno območje Ljubljane.

Po sprejetem programu naj bi se okoli Ljubljane zgradile vrste velikih trafo postaj, ki bi bile med seboj povezane tako, da bi se čim bolj omilile prekinitve toka ob nepredvidenih dogodkih. Ena od sličnih postaj, ki bo stala ob desni strani Malega grabna v Rakovi jelši bo z električno energijo dopolnila Center mesta, istočasno pa tudi omogočila programirane in usmerjene stanovanjske in druge gradnje v južnem območju mesta.

Ker se do vsega zelo raztresenega predmestja na barju ne bo moglo polagati plinovodov, se predvideva, da bi se ti primestni deli oskrbovali le z električno energijo.

Vsem je znano, da je zmogljivost obstoječih toplarn v Šiški in Mostah izčrpana, da se toplinovod ne namerava podaljševati preko Mirja in Krakovega proti jugu, zato je pravilno, da se južno območje takoj v dovoljni meri oskrbi tako s plinom kot z električno energijo.

Za morebitno pomanjkanje plina in elektrike naj se na Plutalu ob Tržaški železnici zgradi toplarna za južni del mesta.